

REBOLUSYONARYO A DYARYO TI UMILI ITI AMIANAN-LAUD A LUZON

Dangadang

ABRIL-HUNYO 2003

TAWEN 17 BLG 2

P5.00

IPÁSA NO MABÁSA

AKINTENGNGA A PUERSA ti awag kadakuada. Isuda dagiti propesyonal a nakaadal kas kadagiti titser, doktor ken nars, empleyado ti gobyerno, tao ti simbaan, abogado, inhinyero, syentista, artista, mannurat, negosyante, kameng ti masmidya, kdp. Awan ti direkta a partisipasyon da iti produksyon, ngem nadumaduma ken napapateg a serbisyo ti ipapaay da iti kagimongan kas iti edukasyon, salun-at, konstruksyon, panagiwarnak iti impormas-yon, kdp. Ti pagbiagan da ket aggapu kadagito a serbisyo, ken relatibo a napipia ti kasasaad da kumpara kadagiti masa nga anak ling-et. Agarup 7% da laeng ti populasyon ngem napigsa ti impluwensya da iti kapanunotan ti kagimongan. Nakakonsentra da kadagiti syudad ken sentrong bayan.

**AKINTENGNGA A PUERSA
TUMIPTIPON ITI REBOLUSYON**

LINAON

★Akintengnga a Pueras tumiptipon iti rebolusyon	1
★Sino ni Jennifer “Ka Maria” Cariño	5
★Umno a panagusar iti agas	8
★Ammo yo kadi?	9
★Ka Elvira, pagwadan a rebolusyonaryo ...	10
★Integrasyon ti CPLA iti AFP agturong iti adu a tribal war	12
★Tay-ak ti Gubat	13
★Damag ken Adal	14
•Bileg ti mangmangged naipakita idi Mayo Uno	14
•Korporasyon ti Amerikano mangpatpataud iti kanser salsalakniban ti DOLE-CAR	14
•Panawagan ti CPDF iti Aldaw Kordilyera: Ingato ti tukad ti Dangadang	15
•Umili ti Bakun lumaban kontra iti minas	15
•Panagbaybay-a ti gobyerno iti edukasyon kumarkaro	16
•Panagsupiat iti San Roque Dam agtultuloy latta	17
•P10 milyon agas iti Ilocos nakurakot	17
★Surat iti Dangadang	18
★Seksyon Kultural	19
★Manuel	20

DANGADANG

Ti **DANGADANG** ket rebolusyonaryo a dyaryo ti umili iti Amianan-Laud a Luzon. Kas dyaryo ti umili, ditoy a maipablaak dagiti kinapudno a laplappedan ken kalkaluban dagiti agturaturay a dasig, dagiti damag ken impormasyon a saan a rummuar kadagiti dyaryo, radyo, ken pagiwarnak a kontrol dagiti manag-gundaway ken manangidadanes a dasig.

Ti **DANGADANG** ket rummuar kada tallo a bulan iti tarabay ti Partido Komunista ti Pilipinas. Tapno naan-anay nga agserbi daytoy kas boses ti umili, dawaten mi nga ipatulod yo dagiti damdamag, komentaryo, kanta, iskit, daniw, drowing, ken dadduma pay a kayat tayo a maipablaak. Kasta met a silulukat kami iti aniaman a dillaw, obserbasyon, ken singasing.

Pagtitinnulongan tayo a padur-asen ti **DANGADANG**. Ti lima a piso a presyo ti dyaryo tayo ket bassit a boluntaryo a donasyon tapno masuportaan ti agtultuloy a panagruar na.

Adda met laeng sumagmamano a propesyonal iti kaaw-awayan kas kadagiti titser, empleyado ken opisyaes ti gobyerno. Malaksid kadakuada, mainayon kas paset ti akintengnga a pueras dagiti baknang a mannalon. Kadagiti komunidad ti nailian a minorya iti Kordilyera, dagiti nainsigundan a lider kas iti pangat, *peace pact holder*, pungor, panglakayen, ken dadduma pay a mabigbig ken addaan impluwensya iti tribu wenno ili ket mabalin nga ibilang iti akintengnga a pueras no ti nagtaudan da a dasig ket nangato-nga-akintengnga inggana nabaknang a mannalon.

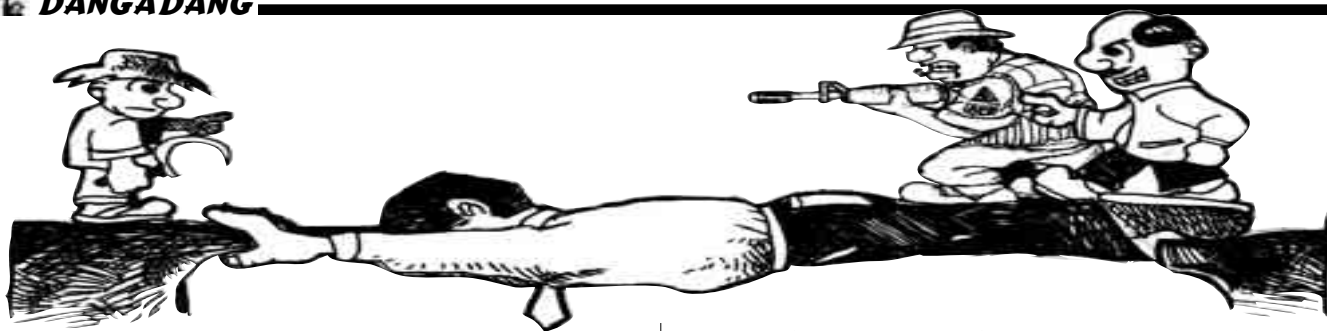
Akintengnga da a pueras gapu iti galad ken saad da iti ekonomya ken politika. Kaaduan kadakuada ket maibilang iti dasig a petiburgesya. Sagsagrapen da met laeng ti panaggundaway ken panangidadanes ti bulok a sistema, aglalo dagiti adda iti nababa a saray. Iti politika, kadawyan met nga akintengnga ti kapanunotan ken aktitud da.

No saan a mapamulatan ken maorganisa ket adda tendensya da nga agduadua ken “agnyutral” wenno tumengnga, wenno maguyod ken usaren dagiti agar-ari a dasig kontra kadagiti batayan a pueras a mangmangged ken mannalon. Ehemplo ditoy dagiti kurakot a gobernador ken mayor, opisyaes ti DPWH, DECS, DOH, kasta met dagiti propesyonal a kameng ti repormista ken kontra-rebolusyon a grupo kas iti CCAGG (Concerned Citizens of Abra for Good Government), KBC (Kalinga Bodong Council), kdp.

Iti panawen ti panagkaro ti krisis kas iti agdama, umad-adu dagiti akintengnga a pueras a maring, maorganisa, ken mapatignay. Umad-adu dagiti tumiptipon iti ligal ken rebolusyonaryo nga organisasyon ken dangadang. Makita daytoy iti Ilocos-Cordillera ken iti intero a pagilian. Adda metten sumagmamano a balligi a nagun-od da kas iti pannakaingato ti sueldo dagiti titser nga inlablaban ken agtultuloy nga ilablaban dagiti organisado a seksyon.

Dagiti problema da

STK wenno sueldo-benepisyo, trabaho, ken karbengan. Daytoy ti tallo a partikular a problema

dagiti propesyonal.

Nababa ti sueldo dagiti ordinaryo a propesyonal. Adu ti maikissay a buwis ken puersado a kontribusyon kas iti SSS, Pag-ibig, Philhealth, GSIS, kdp. Bassit met laeng ti maaw-awat da a benepisyo, no adda man ken saan a makurakot.

Iti trabaho, saan a natalged ti pannaka-empleyo da. Nasaknap iti kinaawan ken kinakurang ti pagtrabahuan gapu iti atrasado nga ekonomya ti pagilian, isu nga adu ti propesyonal nga agabrod. No makabirok man iti trabaho, agrugi da kas kontraktwal a nababbaba iti sueldo, awan ti benepisyo, ken nalaklaka a maikkat. Gapu met iti nasaknap a pribatisasyon no sadino nga ilako ti gobyerno dagiti ahensya na (kas iti ospital, eskuelaan, NPC, NFA) kadagiti pribado a kapitalista, rinibu dagiti naikkat wenno agpeggad a maikkat iti trabaho. Maysa pay, mabikbiktima da iti paboritismo dagiti politiko ken nangangato nga opisyaales ti gobyerno – maikkat dagiti dati ken maisukat dagiti kabagian ti mangabak iti eleksyon.

Dagiti karbengan da ket malablabasing. Kurang wenno awan ti gundaway nga it-ited ti gobyerno para iti panangpadur-as iti kaammuan ken kabaelan da. Dagiti empleyado ti gobyerno ket maparitan nga agorganisa iti unyon ken agwelga. Biktima ken saksi da kadagiti kinabulok iti uneg ti gobyerno. Dagiti babbai ket kadawyan a biktima ti sekswal a panaggundaway.

Naikabil iti alanganin a kasasaad dagiti empleyado ti gobyerno (titser kadagiti pampubliko nga eskuelaan, empleyado ti DOH, *health center*, DAR, DENR, munisipyo, kdp). Daytoy ket gapu ta nagsapata da nga agserbi kadagiti umili ngem iti aktwal ket us-usaren ida ti gobyerno tapno ipatungpal dagiti makaallilaw ken kontra-umili a patakaran, programa, ken kapanunotan. Ammo da ti kalukuan ken kinaruker a mapas-

pasamak iti opisina da. Ngem no ibutaktak da daytoy, adda peggad a maikkat da iti trabaho. Isu a ti dadduma ket agulimek laengen, aglalo ta narigat ti agbirok ti trabaho. Ngem rumbeng a lagipen da koma a ti sueldo da ket aggapgapu iti buwis a baybayadan ti umili, isu a saan a ti gobyerno ti pagserbian da no di ket ti umili.

Dagiti batayan a puersa ti mangmangged ken mannalon ket addaan direkta a kabusor a dasig. Ti kabusor ti mangmangged ket ti kapitalista. Ti kabusor ti mannalon ket ti apo't daga. Naiduma dagiti akintengnga a puersa ta awan ti direkta a kabusor da a dasig. Saan a kabusor ni titser ti prinsipal ti eskuelaan a pada na met laeng a petiburgesya. Saan nga insigida a kabusor ni padi ti obispo, kasta met a saan nga insigida a kabusor ni empleyado, doktor, wenno abogado dagiti boss da. Ti kabusor dagiti akintengnga a puersa ket ti intero a bulok a sistema a mangad-adipen kadakuada.

Ti dakdakkal a bilang dagiti propesyonal ket adda iti nababa a saray. Nadagdagsen ti sagsagrapen da a rigat kumpara kadagiti adda iti nangato a saray. Iti panawen ti krisis, lalo nga umad-adu ti matinnag iti baba. Ngarud, isuda ti silulukat ken sisasagana iti rebolusyonaryo a panagbalbaliw, ken agtartarigagay a mabaliwan ti bulok a sistema.

Dagiti rebbengen da

Dagiti kameng ti akintengnga a puersa a saan a napamulatan ket addaan awit-awit a kamali a kapanunotan. Ipagarup da a sipupudno da nga agserserbi iti umili. Di da ammo nga us-usaren ida dagiti agturturay ken managgundaway a dasig kas salaknib ken tagapagsarita ti bulok a sistema. Di da ammo a maus-usar da kas ngiwat, ima, saka, ken rangtay dagiti imperyalista ken komprador-apo't daga kadagiti masa.

Ngem oras a mapamulatan da, manamnama nga agbarangkuas dagiti akintengnga a pueras. Saan dan nga agpausar kas rangtay, ken pugsaten da ti silpo dagiti agturturay a dasig kadagiti masa. Saan da a salakniban, no di ket supiaten dan ti bulok a sistema. Agrugi ti napudpudno a panagserbi da iti masa babaen iti panagsuporta ken pannakitipon iti rebolusyon.

Mapasingkedan ti napudpudno a panagserbi da iti umili no dagiti akintengnga a pueras ket maorganisa kadagiti rebolusyonaryo nga organisasyon. Mabaelan da nga irupir dagiti karbengan da. Maaddaan da ti bileg a mangkiddaw iti nangatngato a sueldo ken dadduma pay a benepisyo. Ti napatpateg pay, maaddaan ti kaipapanan ti biag da no daytoy ket para kadagiti marigrigat nga umili, saan a para iti bukod laeng a pagimbagan. Tapno magun-od daytoy, ti dangadang dagiti propesyonal ket rumbeng a nakasilpo ken sumupsuporta iti dangadang dagiti masa a mannalon ken mangmangged.

Iti agdama, dakkell ti maitultulong dagiti organisado a propesyonal. Dagiti titser a kameng ti KAGUMA ket mangisursuro iti natadem a panagamiris iti pudno a pakasaritaan ken mapaspasamak iti kagimongan. Dagiti padi, madre, pastor, ken tao ti simbaan a naorganisa iti CNL ket tumultulong iti panangibiyahen, panangpabalay, ken panangaywan kadagiti masa ken kakadua ken panagsuporta kadagiti dangadang a masa kas iti welga, demonstrasyon, martsa, kdpay. Dagiti mannurat ken dadduma pay a kameng ti masmidya ket tumultulong iti panangibutaktak kadagiti kinabulok ti gobyerno ken militar. Dakkell ti maitulong da iti panangbaliw ti kapanunotan ken opinyon publiko.

Dagiti doktor ken nars a naorganisa iti MASAPA ket mangit-ited ti serbisyo medikal kadagiti masa ken Hukbo. Dagiti abogado a naorganisa iti LAB ket mangilablaban kadagiti pangtao a karbengan dagiti umili ken biktima ti abuso ken pananglablabsing ti militar ken gobyerno. Dagiti inhinyero, agrikulturista, ken syentista ket tumultulong iti nadumaduma a sosyo-ekonomiko a proyekto kas iti umannatop a teknolohiya ken nadurdur-as a wagas ti produksyon para iti kaaw-awayan.

**DAGITI REBOLUSYONARYO NG
ORGANISASYON DAGITI PROPESYONAL**

- ★ Titser - Katipunan ng mga Gurong Makabayan (KAGUMA)
- ★ Empleyado ti gobyerno - Makabayang Kawaning Pilipino (MKP)
- ★ Doktor, nars, mangngagag - Malayang Samahang Pangkalusugan (MASAPA)
- ★ Tao ti simbaan - Christians for National Liberation (CNL)
- ★ Abogado - Lupon ng mga Manananggol para sa Bayan (LUMABAN)
- ★ Syentista - Liga ng Agham para sa Bayan (LAB)
- ★ Artista ken mannurat - Artista at Manunulat ng Sambayanan (ARMAS)

Amin dagitoy ket alyado nga organisasyon iti uneg ti National Democratic Front (NDF)

Dagiti empleyado ti gobyerno a naorganisa iti MKP ket mangiluklukat kadagiti ramit ken pasilidad ti mismo a gobyerno para iti usar ken pagimbagan ti masa ken rebolusyon. Dakkell met ti maitulong da iti panangibutaktak ken panangsupiat kadagiti ammo da a korapsyon iti uneg ti gobyerno. Adda da iti posisyon tapno dagiti pondo, serbisyo, impormasyon, ken dadduma pay a rekursu ti gobyerno ket iturong da iti umili.

Dagiti met nainsigudan a lider iti Kordilyera ket addaan espesyal nga akem iti panangreppet iti rebolusyonaryo a panagkaykaysa ti tribu wenno ili kontra

iti kabusor, ken mangrisut kadagiti risiris wenno kontradiksyon iti intar ti umili ken iti baet dagiti tribu.

Tapno umad-adu pay ti mapamulatan ken maorganisa kadagiti kameng ti akintengnga a pueras, dakkell ti rebbengen dagiti kameng ti batayan a pueras ti mangmangged ken mannalon. Dagiti batayan a pueras ti mangkarit ken mangkonsensya kadakuada tapno tumipon ken agserbi iti umili ken rebolusyon.

Iti matan-awan a balligi iti masakbayan, dakkell ti maitulong dagiti akintengnga a pueras iti panangibangon ken panagserbi iti rebolusyonaryo a gobyerno ti umili.

Sino ni Jennifer “Ka Maria” Cariño

JINGJING TI AWAG kenkuana ti pamilya ken dagiti gagayyem na. Naiyanak idi Marso 4, 1950. Nagtaud isuna iti mabigbigbig a klan dagiti Cariño iti syudad ti Baguio. Ti ama na ket ni Atty. Jose Cortez Cariño ken ti ina na ket ni Josefina Kintanar. Ni Jingjing ket inauna iti walo nga agkakabsat.

Nagturpos iti elementarya kas balediktorian idi 1963. Ubing pay laeng isuna ket nakitan ti kinasirib na. Kasta met a nakita kenkuana ti panangisakit kadagiti nakurapay ken maidadadanes. Idi haykul isuna, sinupiat na ti manangikuspil a deklarasyon ni Carlos P. Romulo a “Saan a Filipino dagiti Igorot.”

Ngem iti laksid ti nasapa a pannakamulat na iti konsensya a pangkagimongan, ni Jingjing ket kas met laeng kadagiti kadawyan nga agtutubo, managayat iti musika, panagbasa kadagiti libro ken magasin, ken makibarkada. Paborito na ti kanta nga “House of the Rising Sun” ken dagiti kanta ti grupo a Beatles ken The Animals.

Maysa nga iskolar ni Jingjing idi agkolehiyo. Nagenrol idia Maryknoll College, Quezon City idi 1968. Ngem saan a nakabayag idia gapu iti iliw isu a nagawid ken nagenrol iti University of the Philippines College Baguio iti kurso a BS Math-Physics. Nagbalin isuna a mannurat iti dyaryo ti eskulaan.

Pannakamulat ken panagtignay

Idi maudi a tawen ti 1960s ken nasapa a 1970s, rimmegta ken immabante ti aktibismo iti intar dagiti agtutubo nga estudyante kas sungbat iti kumarkaro a krisis iti politika ken ekonomya iti gimong a Pilipino. Ni Jingjing ket nagbalin nga aktibista idi 1969. Maysa isuna kadagiti immuna a babbai a nangidaulo iti rebolusyonaryo nga organisasyon a Kabataang Makabayan iti Baguio.

Aktibo a nakilaok kadagiti innadal ken aksyon masa dagiti estudyante. Simmuporta kadagiti aglaklako iti tiendaan a lumablabaan iti demolisyon. Nakitipon kadagiti welga dagiti mangmangged para iti pannakaingato ti sueldo ken nasayaat a kasasaad iti panagteged.

Ti talento ken panagayat na iti musika ket inusar na iti politikal a pannakidangadang. Limmatak isuna kas aktibista iti kultura. Nagisuro ken nagited iti panagsanay iti alternatibo a musika kadagiti kakadua na nga aktibista.

Nagisagana kadagiti pabuya a kultural kadagiti rali. Insardeng na ti panageskuela na tapno ipamaysa na ti intero a panawen na iti panagtignay.

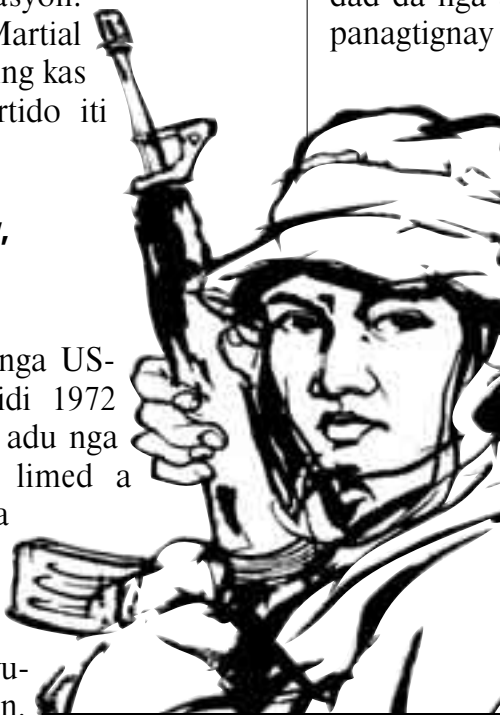
Idi 1971, maysa ni Jingjing kadagiti nangibangon iti Pagkakaisa ng Progresibong Propagandista (PPP). Nagbalin nga umuna a Secretary General ti PPP. Narekrut ni Jingjing iti Partido iti daytoy a tawen.

Idi met laeng 1971, nagam-ammo ken nagin-nayat da kenni Gilbert Pimentel, maysa met nga aktibista a taga-Mountain Province. Nagsardeng met laeng ni Gilbert manipud iti panageskuela na tapno ipamaysa na ti panagorganisa kadagiti gardinero iti Benguet. Agpada da nga interesado iti usapin a Nailian a Minorya. Timmulong da a nangibangon iti Highland Activist (HiAc) nga idi 1971 ket nagbalin a Kilusang Kabataan ng Kordilyera (KKK) idi maangay ti komperensya idia Bontoc. Maysa ni Jingjing kadagiti nagbitla iti nasao a komperensya. Nagkasar da Jingjing ken Gilbert idi 1972.

Iti umuna a Komperensya ti Partido iti Northern Luzon idi Marso 1972, nabutosan ni Jingjing kas regular a kameng ti Rehiyonal a Komite. Nagakem met a Deputy para iti Edukasyon ti Partido para iti sub-rehiyon ti Kordilyera (Montañosa idi). Nalaing ni Jingjing iti trabaho nga edukasyon. Sakbay a naideklara ti Martial Law, nagakem pay ni Jingjing kas Kalihim ti Komite ti Partido iti Syudad.

Panawen ti Martial Law, Panawen ti awan kapada a kinadangkok

Idi indeklara ti diktadura nga US-Marcos ti Martial Law idi 1972 maysa ni Jingjing kadagiti adu nga aktibista a naiduron iti limed a panagtignay tapno saan a matiliw. Simmampa ni Gilbert nga asawa na iti New People's Army bayat a ni Jingjing ket nabati iti syudad gapu ta masakog isunan.

Nireyd dagiti pasista a soldado ti balay da idia Baguio. Babaen iti tulong dagiti kakabagian ken gagayyem na, nalusotan na ti pannakaaresto babaen iti panagpammarang kas madre.

Bayat nga agur-uray iti panaganak na, intultuloy na ti nagtignay idia Manila. Nagpasngay idi Nobyembre 25, 1972 iti maysa a babai a pinanaganan da a Malaya. Ti pinili da a nagan ket mangipakpakita iti tarigagay da para iti anak da ken iti pagilian.

Bayat nga adda idia Manila, nagakar-akar da Jingjing ken Malaya tapno saan a matunton dagiti pasista a soldado. Nagtultuloy a nagtignay iti limed. Timmulong iti panagsukisok kadagiti syentipiko nga eksperimento iti produksyon ti lokal a pasabog ken nakipaset iti naibangon nga Explo Movement Group.

Idi Marso 1974, natiliw ti asawa na ken naibalud idia Fort Bonifacio, Metro Manila. Numan pay asideg laeng da Jingjing ken Malaya, saan da a makabisita. Sigurado a tiliwen met dagiti pasista a soldado iti kanito nga agpakita isuna.

Nagtultuloy a kimmaro ti kinaranggas ti diktadura a turay. Adu nga aktibista ti iligal a maaresto, maibalud, masalbeyds wenno agpukaw lattan. Nagdanag ni Jingjing iti seguridad da nga agina iti nalipit unay a kasasaad ti panagtignay iti syudad.

Panagsampa iti NPA

Timmibker ti pannirigan na a babaen laeng iti armado a panakidangadang a masolusyonan dagiti batayan a problema ti gimong a Pilipino. Limmatak ti pannawagan a ti panagsampa iti NPA ket isu ti umno a turongen tapno maiyabante ti dangadang.

Ngem nasakit kenkuana a panawan ti ay-ayaten na nga anak. Naisina la ngaruden isuna iti asawa na gapu iti kinadangkok ti diktadura nga US-Marcos, agsina da kadi met nga agina?

/// Ti biag ni Jennifer “Ka Maria” Cariño ket maysa nga inspirasyon kadagiti agtutubo. Naruay nga agtutubo ti simmurot ken sumursurot iti tugot na. Pudno unay, ti sakripisyo na ket nabaknang a kontribusyon iti pannanggun-od iti pudno a wayawaya ken demokrasya. ///

Tu-ok daytoy iti puso ken panunot na. Ngem kas pudno a rebolusyonaryo, nagdesisyon nga ibati na ni Malaya iti pamilya na tapno surotan na ti dana ti armado a rebolusyon.

Simmampa ni Jingjing iti NPA iti maudi a paset ti tawen 1974. Nagtignay isuna iti nagbedngan ti Ifugao ken Benguet. Ditoy a naam-ammo isuna kas Ka Maria.

Narigat unay ti panagbiag iti pagtigtignayan da a lugar. Kamote ti nangnangruna a pagbiag ti umili ditoy. Sumagmamano laeng a bulan iti tunggal tawen a makaraman da iti inapuy. Para iti maysa a dimmakel iti syudad, saan a nalaka nga agadyas iti kastoy karigat a panagbiag. Ngem nabaelan ni Ka Maria a rimbawan dagiti rigat ken napardas a nakasursuro iti lokal a pagsasao ken kultura. Nasuro na ti agsida ti pakó ken abalin wenno babat (*pine grub*). Timmibker ti pakinakem na nga agrebolusyon. Nagserbi kas Medical Officer ti yunit da. Sinuruan na dagiti umili nga agbasa ken agsurat. Nagsurat met kadagiti pablaak ken modyul iti panagadal. Nagakem isuna kas kameng ti Komite a tagaipatungpal ti Sangay ti Partido iti uneg ti NPA iti sona a gerilya a nagtignayan na.

Iti tay-ak ti kultura, nagputar kadagiti rebolusyonaryo a kanta iti lokal a sao. Insuro na dagitoy a kanta kadagiti umili. Inay-ayat ken dinungdungno ti masa ni Ka Maria.

Masansan nga agsurat ni Ka Maria kenni nanang na idia Baguio. Istoriaen na dagiti nadumaduma a pasamak iti biag na iti sona a gerilya. Mabaelan na a kitaen ti naraniag a masakbayan iti likudan dagiti rigat ken problema ti panagrebolusyon. Kanayon nga addaan namnama a dagiti sakripisyo na ket agbunganto.

Kadagitoy a surat kanayon na nga ibilin kenni ina na nga ilawlawag na kenni Malaya ti ilablaban da.

Idi Hulyo 13, 1976, maysa a nakalkaldaang a pasamak ti dimteng kenni Ka Maria ken iti intero a rebolusyonaryo a tignayan. Natay ni Ka Maria gapu iti maysa nga aksidente. Agtawen idi ti 26, maysa a martir iti dangadang ti umili para iti nawaya ken demokratiko a kagimongan para iti amin nga annak, agraman ti bukod na nga anak. Nabigbig met isuna kas bannuar iti gimong a Pilipino babaen iti Bantayog Foundation. Maysa ni Jennifer kadagiti naikitikit ti nagan na iti Bantayog ng mga Bayani idia Quezon City.

Ti biag ni Jennifer “Ka Maria” Cariño ket maysa nga inspirasyon kadagiti agtutubo. Naruay nga agtutubo ti simmurot ken sumursurot iti tugot na. Pudno unay, ti sakripisyo na ket nabaknang a kontribusyon iti pananggun-od iti pudno a wayawaya ken demokrasya. Kas panangbigbig ditoy, nainagan kenkuana ti probinsyal a komand ti New People’s Army iti Benguet – ti Jennifer “Maria” Cariño Command. 🇵🇭

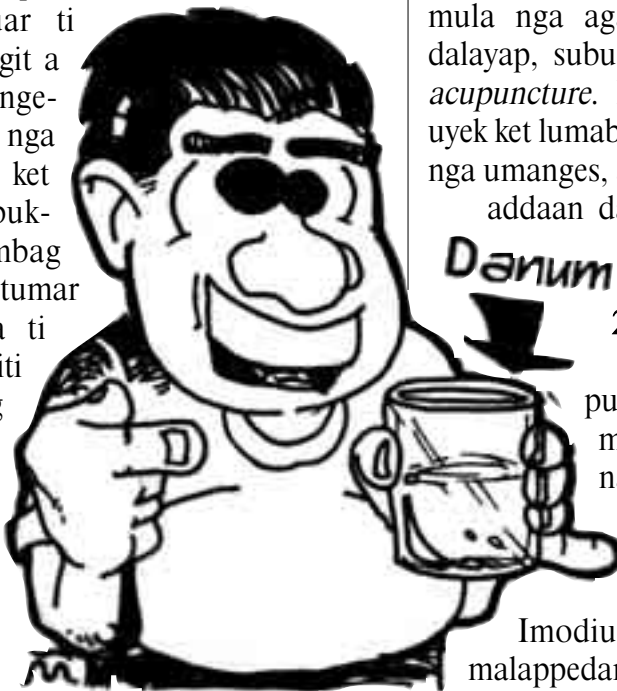
TI UMNO A PANAGUSAR iti agas ket ti pannakaited ti **umno** nga agas para iti **umno** a sakit, iti **umno** a dosis, iti **umno** nga oras ken kabayag, ken iti **umno** a pasyente.

Iti inaramid ti World Health Organization a listaan dagiti batayan a kasapulan nga agas, 120 laeng ti bilang dagiti umno nga agas. Ngem iti agdama, 40,000 a klase nga agas ti mailaklako iti Pilipinas. Kayat na a saoen, kaaduan iti agas a mailaklako ditoy Pilipinas ket saan nga umno, awanan samay wenno serbi, ken addaan madi nga epekto.

Dagiti saan nga umno nga agas

1. Dagiti agas a para iti uyek ken panateng

Ti uyek ket pamuspusan ti bagi tapno mairuar ti mikrobyo wenno rugit a nakastrek iti pagangesan. Ti ordinaryo nga uyek ken panateng ket disnudo wenno buk-bukod nga umimbag uray no awan ti matumar nga agas gapu ta ti *virus* a makagapu iti uyek ken panateng ket mabiag laeng iti mano nga aldaw. Kayat na a saoen, saan a kasapulan nga agtumar kadagiti agas iti uyek ken panateng.

Dagiti agas a maibilang kadagiti saan a rum-beng a tumaren ket Robitussin, Solmux, Tuseran, Benadryl, Cohistan, Myracof, Loviscol, Codipront, kdpv.

Agarup lima a bilyon piso ti gatad ti agas iti uyek a magatgang kada tawen ditoy Pilipinas.

Ti umno nga agas iti ordinaryo nga uyek ken panateng ket uminom iti 12-15 baso ti danum kada aldaw. Mabalin met nga agusar iti *steam inhalation* wenno pananganges iti sengngaw ti napudot a danum 15 minutos tallo a dasas kada aldaw. Mabalin met nga usaren kas tsa dagiti mula nga agas kas iti dangla, yerba buena, dalayap, subusob, ken laya. Makatulong met ti *acupuncture*. Isardeng ti panagsigarilyo. No ti uyek ket lumabes iti dua a domingo ken marigatan nga umanges, adda panagbaba ti timbang, wenno addaan dara iti plema, ikonsulta daytoy iti doktor.

2. Dagiti agas para iti panagburis

Ti panagburis ket maysa a pamuspusan ti bagi tapno mairuar ti aniaman a mikrobyo wenno sabidong a nakan.

Saan nga umno ti panaginom kadagiti agas a pampasardeng ti panagburis kas Diatabs, Imodium, ken Lomotil gapu ta malappedan ti panagruar ti mikrobyo wenno

sabidong a nakan. Kadagiti sakit kas iti typhoid wenno tipus, ti panagtumar kadagiti agas a pampasardeng ti panagburis ket mabalin a makaited iti komplikasyon kas iti pannakaabut ti bituka.

Ania ti rumbeng? Ti liklikan ket *dehydration* wenno pannakapukaw ti danum iti bagi. Pakanen iti umno a taraon. No daytoy ket maladaga, ituloy ti panagpasuso. Saan a makapaburis ti gatas ti ina. Mangaramid iti ORESOL (*oral rehydration solution*). Laukan iti maysa a kutsara nga asukar ken maysa a pirit nga asin ti maysa a baso ti napaburek a danum. No adda iti gurigor ti agburis, agsarsarwa, agmuteg wenno adda dara ti buris, ikonsulta iti doktor amangan no kasapul-an ti *antibiotics*.

Adu a kuarta ti gasgastusen dagiti kompanya ti agas para iti pangawis a patalastas dagiti agas da tapno makagamgam iti bilyon-bilyon a ganansya. Saan nga amin nga ibagbaga da ket husto ken pudno. Gunggundawayan da ti kinababa ti kaammuan ti masa maipanggep iti sakit ken agas. Kasapulan nga ammuen tayo ti umno a panagusar ti agas tapno labanan ti panangallilaw dagiti kompanya ti agas. Kasta met, adu dagiti agilaklako ita iti nadumaduma a produkto a mailaslastog a makaagas iti nadumaduma a sakit kas ti Forever Living Products, DXN, Herbal Glo, kdp. Iti aktwal, saan a napaneknekan a makaagas dagitoy. Rumbeng a liklikan tayo dagitoy. (Matalakay daytoy iti sumaruno nga isyu ti Dangadang).

ammo yo kadi?

Ti Bt corn ket makadadael iti salun-at, aglawlaw, ken uray iti pagbiagan dagiti mannalon. Daytoy a baro a klase ti mais ket agdama nga isaksaknap ti reaksyonaryo a gobyerno ken ti kakumplot na a Monsanto, maysa nga imperyalista a korporasyon iti agro-kemikal.

Ti Bt corn ket mais a nakabilan ti *gene* manipud iti mikrobyo a *Bacillus thuringiensis* (Bt). Daytoy a *gene* ti mangmangted iti kabaelan tapno makaparuar ti mais iti sabidong a mangpatay iti peste nga Asiatic corn borer. Kayat na a saoen, ti mismo a mais ket addaan iti pestisidyo kontra kadagiti insekto.

Numan pay iti rugi ket makapaksiat ti Bt corn iti Asiatic corn borer, mabalin nga iraman na a patayen dagiti insekto a makatulong iti mula. No bumayag, ti mismo nga Asiatic corn borer ket mabalin a maaddaan ti resistensya kontra iti pestisidyo ti Bt corn. Isu a mas narigrigat ton a paksiaten daytoy.

Nadisenyo ti Bt corn kas *suicide seed* tapno agtultuloy ti sigurado a ganansya ti Monsanto. Kayat na a saoen saan a mabalin a mangala ti bin-i manipud iti maapit a mais. Isu nga inkapilitan a gumatang ti mannalon tunggal panagmula iti nakanginngina a presyo. Dumanon iti P3,000-4,000 kada sako ti bin-i ti Bt corn kumpara iti P1,500-2,000 a presyo ti native (nainsigudan) a mais.

Ti native a mais a maimula iti asideg ti Bt corn ket mabalin nga akaran ken dadaelen ti BT corn. Iti kasta, mabalin a mapukaw dagiti native a mais.

Segun kadagiti panagsukisok, ti Bt corn ket posible pay a makasabidong iti tao ken mabalin a makaited iti kanser iti buksit ken bagis, depekto iti panaganak, sakit a nerbiyos, ken allergies.

Adun a pagilian iti Europe ken Asia ti nagsardeng iti panangisaknap ti Bt corn ken dadduma pay a kapada na a mula kas iti Bt rice, soya, ken cotton.

Sumagmamano kadagiti produkto ditoy Pilipinas a napaneknekan nga addaan Bt corn: Nestle Cerelac, Nesvita, Maggi Cup Arroz Caldo, Gusto Sausage, Purefoods Liver Spread, Campo Carne Luncheon Meat, CDO Corned Beef ken Karne Norte Pinoy Style Guisado, Argentina Corned Beef ken Beef Loaf, Quick Chow Instant Pancit Palabok, Granny Goose Tortillos ken Kornets, Jack & Jill Tortillos.

Maysa ti Ilocos Norte kadagiti lugar a nairugi ti testing a panagmula ti Bt corn. Idi pay 2002 nga insayangkat ti Mariano Marcos State University idia Batac ti testing a panagmula ti Bt corn. Idi Pebrero 2003, narugian metten idia San Marcelino, Dingras (5 ektarya) ken Pait, Vintar (4 ektarya).

Ka Elvira, pagwadan a rebolusyonaryo

NO ADDA BIAG ti maysa a rebolusyonaryo a maiyarig kas naimbalitokan a raya ti panagserbi na iti Partido, rebolusyon, ken iti umili, ti biag ni Ka Elvira (Isabelita del Pilar) ti maysa a mabalin a pagwadan tayo.

■ ■ Ni Ka Elvira ket maysa a naragsak a kadua. Napigsa nga agkatawa. Nasayud a makilinnangen iti tao, ania man ti edad wenno estado da iti biag. Kastoy ti kayat na a pananglagip kenkuana dagiti kakadua ken masa a nakalanglangen na. ■ ■

Nagbalin nga aktibista ni Ka Elvira idi 1970s. Estudyante isuna iti maysa a kolehiyo idia Baguio. Nagbalin a miembro ti Kabataang Makabayan nga idi ket maysa a ligal nga organisasyon. Gapu iti panangidaulo na iti boykot dagiti estudyante kontra iti di agsarday a panangngato ti matrikula ken panaglabsing kadagiti karbengan dagiti estudyante, saan a pinalubosan ti eskuelaan a makaenrol pay isuna.

Nagbalin met nga organisador dagiti mangmangged iti minas, pabrika, ken uray dagiti drayber ti jeep ken taxi. Adu nga unyon ti naitakder da idia La Union ken Manila. Maysa met laeng isuna a timmulong iti pannakaitakder ti unyon dagiti mangmangged ti Tiongsan ken ti Sunshine Bakery idia Baguio.

Maysa ni Ka Elvira kadagiti immuna a simmurot iti panawagan ti Partido a tumipon iti armado a pannakidangadang. Idi 1973, simmampa isuna iti NPA ken nagtignay iti baro a lukat a larangan a gerilya iti amianan a paset ti Abra. Naam-ammo isuna idia kas Ka Vilma, ti medical officer (MO) ti NPA a mangdaliasat kadagiti kabakiran uray iti tengnga ti rabii tapno laeng maidanon ti serbisyo medikal kadagiti masakit nga umili. Iti panagtignay na idia Ifugao idi 1976, naam-ammo isuna kas Ka Nayda, ti nagaget a kadua nga iti tunggal balay a pagbasean na ket masangpetan dagiti akimbalay a nakadaldalus ti uneg ti balay ken nakasaganan ti pangmalem da.

Ni Ka Elvira ket namitlo a tiniliw ken imbalud ti kabusor. Natured ken natibker isuna iti sango ti kabusor. Masikog isuna iti umuna a pannakatiliw na. Idia uneg ti pagbaludan a naganak. Nasurok maysa a tawen sakbay a nawayawayaan. Natiliw ken nabalud manen isuna kalpasan a maaksidente idi Abril 1978. Natinnag ti lugan da a mapan iti sona iti 300 metro a der-

raas. Nasugatan ti duri ken maysa a bara na. Nupay kasta, dagus a nagsubli iti sona kalpasan a nawayawayaan manen. Timmulong met isuna iti panagtakas ti kakadua iti baludan tapno makasubli da iti armado a tignayan iti kaawayan.

Nabutosan kas kameng ti Rehiyonal a Komite ti Partido ti Cordillera idi 1986 ken ti Ilocos-Cordillera idi 1998, ken nagtalinaed a kameng ditoy agingga iti maudi nga anges na. Manipud idi 1987, nagserbi ni Ka Elvira kas Finance Officer ti Partido iti Rehiyon. Kanayon a makasangit no awan ti maipatulod na a pinansya kadagiti yunit ti NPA.

Tawen 2000 idi kimmario ti sakit na nga *scleroderma*, maysa a sakit nga awanan pay ti agas. Ngem saan a naupay ken nagsanud iti taktakderan na. Nagtultuloy latta iti panagdungngo ken di agsarday a panangpampanunot iti kasasaad dagiti kakadua nga NPA ken masa a mannalon. Natay ni Ka Elvira idi Abril 13 iti edad a 53.

Ni Ka Elvira ket maysa a naragsak a kadua. Napigsa nga agkatawa. Nasayud a makilinnangen iti tao, ania man ti edad wenno estado da iti biag. Kastoy ti kayat na a pananglagip kenkuana dagiti kakadua ken masa a nakalanglangen na. ■

Cordillera People's Democratic Front

Integrasyon ti CPLA iti AFP agturong iti adu a tribal war

Hunyo 19, 2003

A GAL-ALINGASAW MANEN TI buyok ti panagriribal dagiti paksyon ti CPLA. Agruprupsa ti CPLA ngem padpadasen dagiti nadumaduma a paksyon a makaungar ken mabigbig kas ari-ari ditoy Kordilyera. Agsisinniko ken agbibin-nato da kadagiti akusasyon ken pammadakes iti maysa ken maysa.

Segun kenni Mailed Molina, naawis nan dagiti nabatbati a lider ti paksyon ni Conrado "Ambo" Balweg a bumangir ken makikaykaysa iti grupo na idi Mayo 2003. Nangibutos da kadagiti baro nga opisyaes ti Cordillera Bodong Administration (CBAd). Inagaw da ti puesto ti presidente manipud kenni Mariano Agosto ken insukat da ni Marcelina Bahatan. Ti dadduma pay nga imbutos da ket da Abrino Aydinan kas chief executive, Corazon Cortel (byuda ni Conrado) kas executive secretary, ken Gabino Gangangan kas secretary-general.

Gapu ditoy, inakusaran ti Ambo paksyon a nag-traydor da Bahatan ken Cortel. Alisto met nga inlibak da Bahatan ken Cortel daytoy. Ti pambar da ket saan kano a panagkaykaysa no di ket "konsolidasyon" ti dua a paksyon ti panggep da.

Iti unget ti Ambo paksyon, inikkat da met ni Bahatan iti kinapresidente ken insubli da ni Mariano Agosto gapu ta bogus kano ti napasamak nga elek-syon. Pinangtaan da ni Bahatan nga isardeng ti panagpampamarang kas tagapagsarita ti CPLA-CBAd ken interamente nga inikkat da isuna iti orga-nisasyon da.

Segun kenni Leonardo Bun-as, hepe a komander ti Ambo paksyon, ti grupo da Molina-Sawatang ket bogus nga CPLA. Tinagibassit na ti panagpuesto ni Molina kas Supreme Commander ti CPLA. Nagkamali kano ti gobyerno a nangbigbig iti Molina-Sawatang paksyon kas pudno a CPLA. Maapalan da iti integrasyon ti Molina-Sawatang paksyon iti AFP. Ti rumbeng kano a mabigbig ket ti Ambo paksyon. Madama ti maniobra ni Bun-as ken ti bise-komander na a ni Mike Suguiyao para iti integrasyon ti paksyon da iti AFP. Ilaslastog da ti napalabas a rekord da iti kontra-insurhensya tapno makombinse ti gobyerno iti

integrasyon da.

Kuarta ken bileg ti puon ken gapu amin dagitoy a panagriribal ken panangipilpilit ti agsumbangir nga isuda ti pudno a CPLA. Saan a para iti umili, saan a gapu iti prinsipyo, saan nga awtonomiya ti paglala-banan da, no di ket bukod da nga interes ken pagim-bagan. Uray ti bogus nga awtonomiya ti Kordilyera nga ipagpagna da idi ket interamente nga inibbatan dan. Namnamaen da a ti mabigbig kas pudno a CPLA ket isu ti maipauneg iti AFP ken makaala ti regular a sueldo ken suplay ti armas ken bala, nga usaren da tapno agari-ari ditoy Kordilyera.

Ti CPLA ket mersenaryo a grupo. Kayat na a saoen, mabaybayadan a buyot daytoy. Kuarta ti mangiturturong iti panunot ken garaw da. Ti CPLA ket maysa a terorista a grupo, maysa a kriminal a sindikato. Gapu ditoy, ti integrasyon da iti AFP ket ad-adda a mangpakaro iti kriminalidad. Usaren ida dagiti opisyaes ti militar para kadagiti dakes nga aramid. Iti integrasyon da, pilpilien ti AFP no sino ti mapagpiaran da nga aso-aso a komander a mangiko-mand iti aso-aso a buyot.

Kas iti panagus-usar ti militar kadagiti CAFGU, sigurado nga usaren met ti militar dagiti CPLA kas appan ken kalasag kontra iti NPA ken umili. Iti kasta, lalo a mairubo ti umili gapu ta agresulta daytoy iti sumaganad:

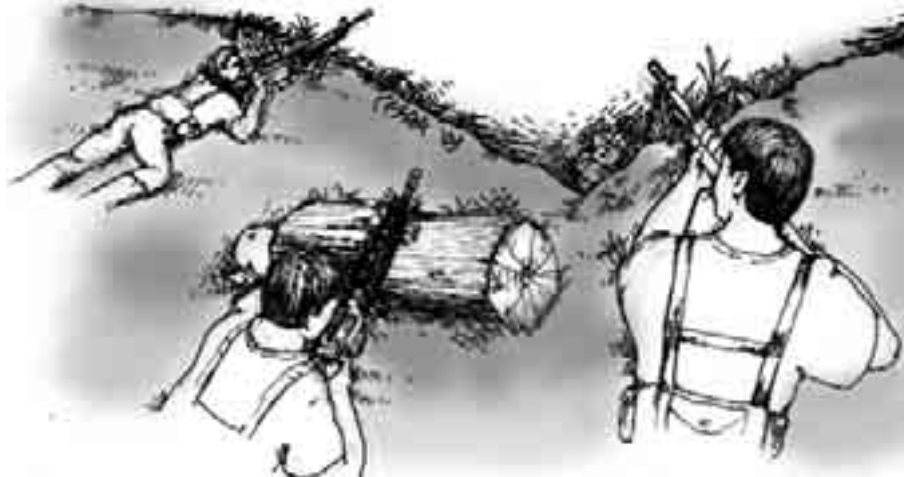
- ✪ sigurado a kumaro ti krimen kas iti takaw, holdap, sugal, panagmula ti marijuana, ken sindikato ti droga;
- ✪ sigurado nga umadu manen ti panaglabsing kadagiti pangtao a karbengan ti umili kas iti panangpatay ti CPLA kenni Daniel Ngayaan,

Ambus insayangkat ti NPA-Abra

MAYSA A YUNIT ti 17th IB, 503rd Brigade, Philippine Army a kakuyog ti pulis ti inambus ti iskwad ti NPA idi Mayo 16, 2003 alas tres iti malem idia Lagangilang, Abra. Uppat ti nasugatan kadagiti kabusor - da Sgt. Gerry Contapay, Pvt. Jonathan Bala, Pvt. Eduardo Tanghan, ken maysa pay.

Ti ambus ket insayangkat ti maysa a yunit ti Agustin Begnalen Command (NPA-Abra), asideg iti mismo nga hedkwarters ti 17th IB idia Barbarit, Lagangilang. Natalged a nakaatras dagiti kakadua, bayat a dagiti nakig-tot a soldados ken opisyaes ti kabusor ket saan a nakaisayangkat iti operasyon a

mangkamat koma kadagiti NPA.

Tapno saan a mapabainan, adu a pambar ken ulbod a rason ti ibagbaga ni Lt. Col. Eduardo Gonzaga.

Itay nabiit, adu a kinaulbod ken pammadakes ti isaksaknap

ti 17th IB kas iti panagsurender kano ti dua nga NPA. Iti aktwal ket ex-NPA dagitoy ken agarup 10 tawenen a naglusulos da iti NPA. Kasta met nga inuulbod ti propaganda a panagrekrut ti NPA kadagiti menor-de-edad. 🇵🇭

Romy Gardo, kdpv.

- ★ sigurado nga usaren dagiti CPLA ti armas da tapno agagaw iti daga ken teritoryo kas iti inaramid ti CPLA ti Bugnay iti daga ti i-Betwagan;
- ★ maburak ti panagkaykaysa ti umili;
- ★ sigurado nga aglalaban ti agkakailian ken agkakatribu;
- ★ sigurado nga umadu dagiti mapugsat a bodong ken kumaro dagiti tribal war;
- ★ sigurado a maapektaran ti kabiagan ken bumagsak ti produksyon ti umili gapu kadagiti tribal war.

Iti kastoy a kasasaad, lalo nga adda pambar ti gobyerno tapno agipuesto ti ad-adu a militar ditoy Kordilyera. Nalaklakan to nga ipatungpal ti gobyerno dagiti dakes a plano, proyekto, linteg, ken patakaran

na ditoy Kordilyera. Ikomand na ti CPLA a mangsalaknib kadagitoy. Umadu met dagiti pananglabsing kadagiti pangtao a karbengan kas iti panagaresto, panangibalud, tortyur, reyp, panagsal-beyds, masaker, kdpv.

Ngarud, agpampanawagan ti Cordillera People's Democratic Front (CPDF) kadagiti umili tapno su-piaten ti integrasyon ti CPLA iti AFP. Rumbeng a kombinsiren ken awisen ti umili dagiti kabagian da nga adda iti CPLA, CAFGU, ken AFP tapno umikkat. Ipalawag kadakuada a saan nga umanay ti bassit a sueldo a pasaray maladaw ken makurkurakot tapno ilako ti kabsat ken kailian. Dara ken biag ti umili ti isalsalda da iti panagserrek da kadagita a grupo nga us-usaren dagiti managgundaway ken manangidadanes nga agturturay a dasig.

Simon "Ka Filiw" Naogsan
Tagapagsarita ti CPDF

Bileg ti Mangmangged Naipakita idi Mayo Uno

ITI INSPIRASYON TI 100 tawen ti tignayan a mangmangged iti Pilipinas, nagallungogan manen ti gasut-gasut a boses dagiti mangmangged iti rehiyon ti Ilocos ken Cordillera idi Mayo Uno, aldaw dagiti mangmangged.

Idiay San Fernando City, La Union, nagmartsa ken nagralli ti agarup 300 delegado manipud idi nadumaduma a probinsya ti Ilocos tapno kiddawen ti nangatangato ken nainkalintegan a sueldo ken natalged a trabaho. Situtured nga inwayat da daytoy numan pay impaidam ti gobyerno ti permit para iti aktibidad ken pinadas dagiti pulis a lappedan ti martsa-rali.

Segun iti maysa a lider-mangmangged, “Maysa a balligi tayo ti pannakairupir ti demokratiko a karbengan tayo nga agmartsa ken rambakan ti napateg ken naindaklan nga aldaw ti mangmangged, kakuyog dagiti umili.”

Idiay met Baguio City, nasurok 300 mangmangged ken dadduma pay a sektor ti nagmartsa kadagiti kalsada. Nakitipon dagiti delegados a naggapu iti Buraku Liberation League ti Japan ken Parbatya Chattagram Jana Samhati Samiti ti Bangladesh. Dagitoy ket progresibo nga organisasyon a mangilablaban iti karbe-

ngan ti umili kadagiti nasao a pagilian.

Kalpasan ti martsa, inwayat da ti maysa a programa ken pabuya a kultural idiay Igorot Park. Ditoy a nagsao dagiti lider ti nadumaduma a sektor maipanggep iti panaglabsing ti gobyerno ken kapitalista kadagiti karbengan da.

Ti selebrasyon ti Mayo Uno itatta a tawen ket pananglagip ken panangbigbig iti maika-100 nga anibersaryo ti umuna a selebrasyon ti Mayo Uno a napasamak idiay sango ti Malacañang idi 1903. Iti daydiay a selebrasyon, nagdemonstrasyon ti 100,000 mangmangged ken impukkaw da ti “Ibagsak ti imperyalismo nga US!”

Korporasyon ti Amerikano mangpatpataud iti kanser salsalakniban ti DOLE-CAR

DUMANONEN ITI 11 mangmangged ti natay gapu iti sakit a kanser a naala da iti panagtrabaho iti Texas Instruments (TI), Philippines. Ti TI ket maysa a lokal a subsidyaryo ti multinasyonal a korporasyon ti Amerikano a nagpuonan idiay Baguio Export Processing Zone.

Daytoy a pasamak ket padpadasen a kaluban ti Department of Labor and Employment (DOLE), aso-aso nga ahensya ti gobyerno a maka-kapitalista ken kontra-mangmangged. Iti imbesti-

gasyon kano ti DOLE, pagparparangen na a natalged ti pagtrabahuan iti TI ken saan nga isu't gapu ti panagsakit dagiti mangmangged iti kanser. Imbes nga isakit ti gobyerno dagiti mangmangged a Pilipino, paboran na ketdi dagiti imperyalista nga Amerikano. Gapu ditoy, agpeggad ti salun-at ken biag ti dadduma pay a mangmangged.

Ti kaudian a biktima ket ni Christy Fuchigami a natay iti kanser ti suso idi Abril 3, 2003. Nalabit a ti panagsakit na ket gapu iti pannaka-ekspos iti nadu-

maduma a makasabidong a kemikal a maus-usar idiay pabrika ti TI.

Nagitipon dagiti mangmangged ti TI tapno irupir ti karbengan da para iti natalged a pagtrabahuan ken tapno maliklikan ti nayon a kaso ti panagsakit ken pannakatay. Kinondena da ti saan a panangikankano ti kapitalista ken ti gobyerno iti salun-at da para laeng iti bilyon-bilyon dolyar a ganansya.

Kabayatan na, itultuloy met ti nasurok 30 mangmangged a naikkat iti TI ti pannangilaban da iti benepisyo iti salun-at a saan pulos a nabaybayadan gapu iti panangilibak ti doktor ti kompanya a dagiti sakit da ket nagtaud iti pagtrabahuan. Ti dadduma kadakuada ket addaan kanser.

Panawagan ti CPDF iti Aldaw Kordilyera: Ingato ti tukad ti dangadang

“NAPALALO A NALUOM ti panawen para iti panagabante ti rebolusyon iti nangatngato ken nadurdur-as a tukad.” Daytoy ti karit ni Simon “Ka Filiw” Naogsan, tagapagsarita ti Cordillera Peoples’ Democratic Front, iti naibása a pablaak kadagiti nagatendar iti Aldaw Kordilyera.

Ti Aldaw Kordilyera ket naselebrar itatta a tawen idiyay Barangay Lamag, Quirino, Ilocos Sur idi Abril 22-24. Ditoy a naisayangkat ti selebrasyon tapno maipakita ti nalawa a panagkaykaysa ti umili ti Ilocos ken Cordillera iti panangsalaknib iti Abra river kontra kadagiti makasabidong a rugit ti Lepanto Consolidated Mining Corporation. Dumanon iti 3,000 delegados ti nagatendar manipud iti nadumaduma a lugar ti Kordilyera, Pilipinas, ken dadduma pay a pagilian.

Nayon ni Ka Filiw, tapno madanon ti nalawlaw a panagkaykaysa, “kasapulan a gammatan tayo dagiti adu a nakalukat a gundaway tapno mariing, maorganisa, ken mapatignay ti ginasut a ribu pay nga umili ti Kordilyera.” Kinuna na nga “agur-uray ti panawen para iti naparpardas a pannakaibangon dagiti organo ti demokratiko a bileg pampulitika (ODBP) nga agserbi kas bin-i ti rebolusyonaryo nga awtonomos a gobyerno ti umili.”

Binigbig ni Ka Filiw dagiti balligi a nagun-od iti dangadang ti umili. “Umuna unay, pasaraboan tayo iti palakpak dagiti umili ti Lamag ken intero a Quirino. Pagwadan tayo ti urnos ken kinapinget da a mangilablabaan iti kalintegan. Sumaruno, padayawan tayo ti naimbalitokan a balligi ti welga dagiti mangmangged ken empleyado ti Lepanto a nangpilay iti higante a korporasyon ti minas. Ditoy a nakita ti higante a bileg ti

nagkaykaysa a panagtignay ti mangmangged a sinuportaan dagiti mannalon ti Mankayan ken dadduma pay a sektor iti syudad.”

“Padayawan tayo met dagiti kameng ti KM-Datako ken dadduma pay a kabataan-estudyante a nagtutrong iti kaaw-awayan tapno tumipon iti NPA. Selebraran tayo dagiti balligi ti tignayan ti mannalon. Agarup 50,000 umili ti nakagun-od kadagiti pang-ekonomya ken pampulitika a benepisyo babaen kadagiti kampanya ken dangadang iti rebolusyonaryo a reporma iti daga. Bigbigen tayo ti dumakdakkel a bilang dagiti titser, abogado, empleyados ti gobyerno, kameng ti simbaan, ken dadduma pay a propesional a tumiptipon ken sumupsuporta iti rebolusyon. Bigbigen tayo ti lumawlaw manen nga organisasyon dagiti pupungor, panglakayen, ken lider a binodngan,” kuna na.

Kas panagserra, kuna ni Ka Filiw, “Babaen iti CPDF, reppetent tayo ti nalawlaw a panagkaykaysa ti umili. Daytoy ti kongkreto a pakakitaan ti panangitandudo ken panangsalaknib tayo iti kalintegan ti nailian a minorya para iti bukod a panangngeddeng - ti kalintegan tayo a siwayawaya a suroten ti bukod a panagdur-as iti gimong, ekonomya, ken kultura, ken siwayawaya nga ikeddeng ti bukod a pulitikal nga istatus tayo.”

Umili ti Bakun lumaban kontra iti minas

AGKAYKAYSA DAGITI UMILI ti Bakun a sumupiat iti panagserrek ti Oxiana (dati a Dalton Pacific), maysa nga imperyalista a korporasyon.

Plano ti Oxiana nga agminas ti balitok ken gambang iti tallo a barangay ti Bakun: Ampusongan, Dalipey, ken Gambang. Kuna dagiti umili nga uray man adda mapasamak a bogus a konsultasyon, saan da latta ipalubos

a sumrek ti managperdi a minas iti nagtaudan da a daga.

Ti panangagaw iti nagtaudan a daga ken ti kinabaknang na ket maysa a pakakitaan ti nailian a panangidadanes, nga isu't partikular a problema dagiti nailian a minorya, kasta met ti imperyalismo wenno panagraut ken panagkontrol dagiti gangannaet a kapitalista iti kinabaknang ti pagilian tayo.

Panagbaybay-a ti gobyerno iti edukasyon kumarkaro

NAPALALO A KURANG ti bilang ti titser ken klasrum kadagiti pampubliko nga eskuelaan iti Ilocos ken Cordillera itatta a panage-enrol. Daytoy ti inamin ti mismo nga opisina ti Department of Education (DepEd).

Iti intero nga Ilocos region, agkurang ti 6,000 titser iti elementarya ken hayskul. Iti met Kordilyera, kurang ti 1,142 klasrum ken 1,380 titser iti elementarya, ken kurang ti 928 klasrum iti hayskul. Saan pay a kabilang ditoy ti nabayagen a problema ti kinakurang ti libro, lamisaan, ken dadduma pay a ramit iti eskuelaan.

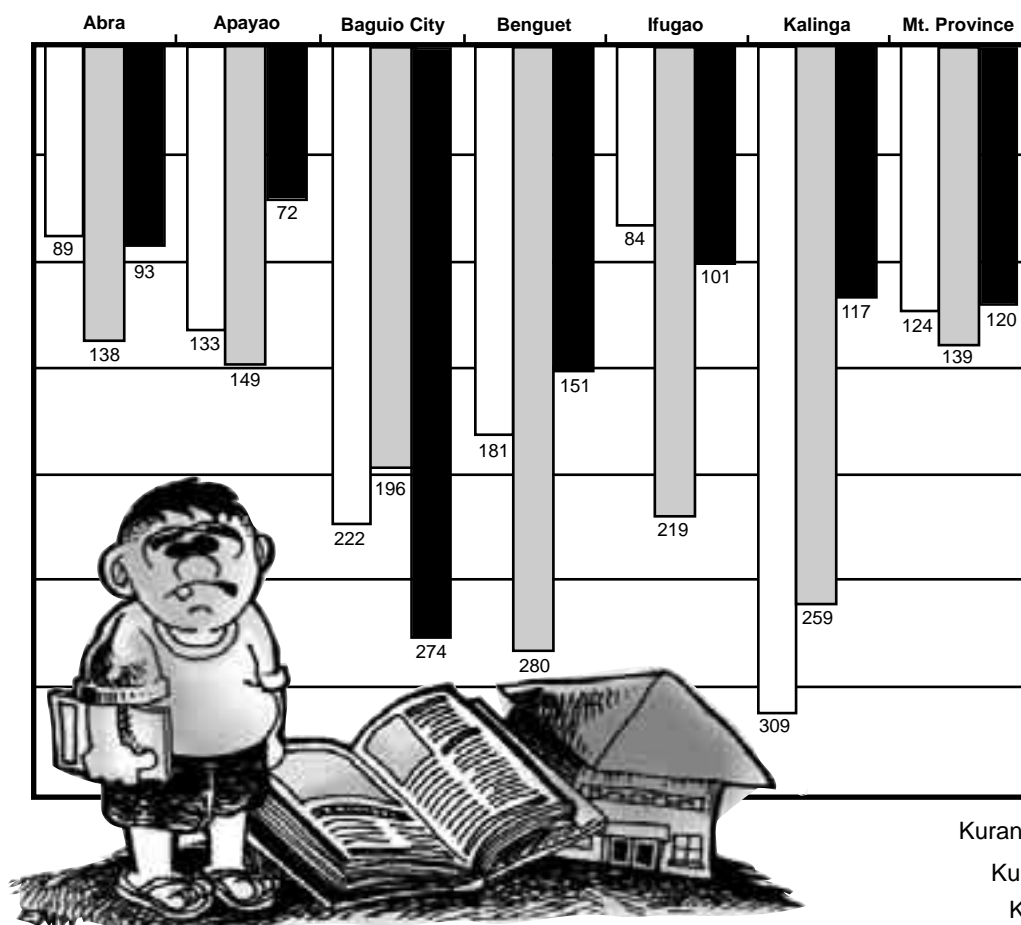
Gapu ditoy, napalalo a nalabes ti bilang ti estudyante iti kada klase. Iti dadduma nga eskuelaan, dumanon iti 70 ti mapenpen iti maysa a nalipit a klasrum a ti 70 nga estudyante ket suroan ti may-maysa a titser. Ti kastoy a kasasaad ket saan a maiparbeng para iti nasayaat a panagadal ken panagisuro. Ad-adda a maisakripisyo ti kalidad ti edukasyon.

Daytoy a problema ket nasaknap iti intero a Pilipinas aglalo ta dimmakkel ti bilang dagiti estudyante nga umakar manipud pribado agturong iti pampubliko nga eskuelaan gapu iti nguminngina nga edukasyon.

Daytoy ti maysa manen a pakakitaan ti kinabulok ti gobyerno. Ti pondo ket ibukbok na

kadagiti proyekto ken aramid a mangpatay ken mangdangran iti biag ti umili kas iti dam, minas, ken militarisasyon, imbes nga ipangpangruna na dagiti batayan a kasapulan ti umili kas iti edukasyon ken salun-at.

KAIPAPANAN

- Kurang a klasrum iti elementarya ☐
- Kurang a titser iti elementarya ☐
- Kurang a klasrum iti hayskul ☐

Panagsupiat iti San Roque Dam agtultuloy latta

AGTULTULOY TI PANAGLABAN dagiti apektado nga umili ti Benguet ken Pangasinan kontra iti San Roque Dam, numan pay nalpas ti inagurasyon iti dam nga inaramid ni Gloria Arroyo idi Mayo 29 idia Malacañang tapno agrugi ti panagpartuat iti kuryente. Kinondena ti umili ti panagintutuleng ti gobyerno kadagiti nainkalintegan a kiddaw da.

Ti San Roque Power Corporation ket agsingir ti \$10 milyon wenno P530 milyon kada bulan manipud iti gobyerno kas bayad iti kuryente. Ngem daytoy ket ipabaklay ti gobyerno kadagiti umili babaen iti buwis ken ti PPA (Purchasing Power Agreement), nayan a singir iti bayad iti kuryente.

Iti panangipatakder iti dam, linabsing ti gobyerno ti bukod na a

linteg tapno laeng mapatungpal ti diktat dagiti imperyalista. Daytoy ket gapu ta awan ti nawaya ken siaammo a panagannugot ti umili ken lokal nga opisiales - maysa a kondisyon segun iti linteg tapno maituloy ti aniaman a proyekto.

Inyatrang met ti Sangguniang Panlalawigan ti Benguet ken ti municipal council ti Itogon ti damo a panagannugot da iti dam. Segun kadakuada, ti batayan ti panagsupiat da iti dam ket kinaawan ti addang ti gobyerno tapno maliklikan dagiti dakes nga epekto ti dam, saan a nabayadan dagiti nagtaudan a daga ti umili a naapektaran, pannakapapanaw ti umili iti watershed babaen iti Integrated Water Management Plan, saan a nasementuan ti kalsada iti lugar, ken saan a nabigbig ti rekomendasyon da a basbassit koma a dam ti maipatakder imbes a ti dakkel a mega dam.

Idia met Pangasinan, sumu-

porta dagiti umili iti panagsupiat iti dam gapu iti epekto na a nasaknap a pannakalayas dagiti il-ili da idi tiempo ti bagyo a Chedeng. Segun kadakuada, uray no napigsa ti bagyo idi ket saan nga aglayus ti il-ili da. Itatta laeng nga agandaren ti dam a napasamak daytoy gapu iti panangibulos ti San Roque iti sobra a danum a nurnong iti dam. Baliktad ken ulbod ti kuna ni Gloria Arroyo a no awan kano ti dam ket nakarkaro koma ti layus a napasamak! 🗣️

P10 milyon agas iti Ilocos nakurakot

NAKURAKOT TI AGAS nga agbalor ti nasurok P10 milyon iti ospital nga Ilocos Training and Regional Medical Center idia San Fernando City, La Union.

Gapu ditoy, nagpetisyon ti 57 a doktor ken nars ti ospital tapno maikkat ni Dr. Gilbert de Leon, direktor ti ospital. Segun kadakuada, dagiti agas ket kinurakot ni de Leon idi Oktubre-Nobyembre 2002. Inusar na dagiti pur-

chase order forms ti ospital tapno gumatang kadagiti agas manipud iti maysa a suplayer idia Dagupan City, ngem awan pulos ti agas a naideliber iti ospital, no di ket nailako kadagiti botika.

Nayan a problema ti umili ti plano ti gobyerno a pagbalinen ti ospital a pribado a korporasyon. No maipatungpal daytoy, lallalo a ngumina ti serbisyo medikal ti ospital.

Ni de Leon ket isu ti simmukat kenni Dr. Juanito Rubio kas direktor ti ospital. Itay Hunyo, naakusar met ni Rubio a nagkurakot iti

pondo ti ospital babaen iti nalabes a panangpresyo kadagiti ginatang na a suplay, ramit, ken makina para iti ospital. Kas pangarigan, ti makina para iti water treatment nga agbalor laeng koma iti P109,936 ket prinesyuan na ti P200,000. Imbes a madusa, ni Rubio ket impromot ketdi ti gobyerno kas Assistant Health Secretary.

Daytoy ti maysa manen a pakakitaan ti problema a burukrata kapitalismo, no sadino nga usaren dagiti opisiales ti gobyerno ti posisyon da tapno agpabaknang, iti likudan ti kumarkaro a panagrigrigat ken sakit ti umili ken kagimongan. 🗣️

PIDBAK

SURAT ITI DANGADANG

BINASAK AMIN NGA artikulo iti Hulyo-Disyembre 2002 isyu ti *Dangadang*. Nakursunadaak diay artikulo a “Tallo a Surat.” Nakatulong ken nangted karit kaniak daytoy no kasano pay nga itultuloy ken naan-anay a pabagasan ti propaganda iti pamilya babaen iti surat.

Nagustoak met ti pannakaisalaysay ti biag ni Fr. Zacharias Agatep. Nangted karit ken adal ti biag na – manipud iti pannakapadi, pannakamulat, inggana nagiggem iti armas.

Ti artikulo a “Kampanya a Mannalon iti Ilocos” ket nangnayon ken nangpalawa iti kaammuan kasilpo iti napinget a panagtignay dagiti masa, kasta met dagiti nagun-od da batay kadagitoy a panagtignay. Nabaknang iti datos ti artikulo nga “Agdama a Kasasaad dagiti Titser.” Nailawag met ditoy ti linya ti rebolusyon kasilpo iti edukasyon.

Dagiti nadumaduma a damag a mabasbasak iti *Dangadang* ket mangpangato iti morale ko lalo no kanaig iti takikal nga opensiba dagiti Kakadua.

**Ka Elvie, NPA
Mt. Province**

IDI BINASAK DAGITI

artikulo kasilpo iti kasasaad ti Ilocos ken Kordilyera iti tay-ak ti politika ken militar, kimmarkaro a naikkat ti panagtalek ko kadagiti buklis a politiko ken reaksyonaryo a militar. Padaksen pay ti militar dagiti NPA. Pagparangen na kadagiti pablaak na a mangmangngeg iti radyo nga NPA ti agar-aramid iti madi, ngem ti pudno, ti reaksyonaryo a militar ti madi ti aramid na. Nangted met iti adal ken pagsarmingan ti biag ni Stalin.

Agyaman kami unay kadagitoy a mabasbasa ta agpaay met kadakami gapu ta adda pakadamagan kadagiti paspasamak a saan a maam-ammoan nangruna kadakami nga adda iti nasulineak a lugar.

**Melyn, mannalon
Ilocos Sur**

KANAYON KO A basaen ti *Dangadang*. Uray no 12 laeng ti edad ko, malawlawaganak iti madi a mapas-pasamak iti gimong tayo. Kadagiti binasak, nagustoak ti artikulo a “Kabataan iti Kaaw-awayan, Tumiptipon iti Dangadang.”

Maragsakanak met iti kaadda dagiti Kakadua ditoy ayan mi. Ipalawag da ti aniaman a saludsod ko. Kadagiti agtutubo a papanan ken kaistorya dagiti Kakadua, lallalo tayo koma nga aktibo a makipaset iti innadal ken mangawis pay iti dadduma nga agrebolusyon ta datayo ti namnama ti pagilian.

**Kabambantayan, agtutubo
Ilocos Sur**

AWAN TI NAGKURANGAN dagiti artikulo. Para kaniak a maysa nga agbasbasa ti *Dangadang*, naganas ken talaga a makapaawis ti linaon na. Mayat ta nabasak ken nakitak ti ladawan dagiti kameng ti YOG a simmampa iti NPA. Ti kayat ko a mabasa iti sumarsaruno a *Dangadang* ket maipapan iti kapadasan ti kakadua a maideestino iti adayo a lugar ken kapadasan da a maki-laban kadagiti militar.

Ka Wina, mannalon iti Kalinga

DAGITI LINAON TI *Dangadang* ket mayat gapu ta mangmangted ti adal ken impormasyon kadayo amin tapno ammo tayo ti paspasamak iti aglawlaw tayo. Adda laeng dagiti saan ko a maawatan a termino a nabasak kas iti ROM, RTRD, YOG, Araling Aktibista, LCMC, kdp.

Kayat ko a matalakay kadagiti sumarsaruno nga isyu no ania dagiti nagbasolan ni Gloria Macapagal Arroyo iti umili ken apay a maibilbilang a traydor isuna.”

Ka Rhey, estudyante iti Kalinga

NAAWISAK NGA AGBASA maipanggep iti panagbukel ti Sangay ti Partido gapu ta makaadaw ti adal ken tarabay, aglalo ditoy erya mi nga in-inut a maibangbangon manen dagiti sangay ti Partido iti baryo. Mayat ta adda met artikulo kasilpo kadagiti kabataan a tumiptipon iti armado a pannakidangadang. Ditoy a makita nga awan ti sabali a wagas tapno magun-od ti narimat a masakbayan no di agrebolusyon.

Ka Marcel, NPA-Kalinga

Biag iti HUKBO

*Armado pannakilaban
Kangrunaan pamuspusan
Gapu't galad ti pagilian
Malapyudal, malakolonyal*

*No kayat mo a tumipon
Armado a rebolusyon
Isagana panunot, rikna
Agserbi para iti masa*

*Kasasaad biag ti Hukbo
Kinapudno na sakripisyo
Adu't rigat a masabat
Naindasigan a gubat*

*Masapul marimbawan
Iliw mo iti pamilyam
Kakabsat ken kakabagian
Sagpaminsan a makitam*

*Bannog, bisin, sakit, ken puyat
Gagangay a masagsagrap
Ngem anus laeng kakabsat
Tapno magun-od arapaap*

*Awan intayo mauray
Wayawaya a narang-ay
No di amin nga agtignay
Parmeken managgundaway*

***Maysa a salidummay a kinompos dagiti kakadua iti Kalinga.**

MANUEL

GUBATEN MI TI IRAQ
TA ADDA ARMAS DA
PARA ITI NASAKNAP
A PANAGPATAY!

ALA SIGE BOSING!
RAUTEN YO TI IRAQ!

KAS NUMERO UNO NGA
ASO-ASO TI IMPERYALISMO
NGA US, TODO SUPORTA
NI GMA KENNI BUSH.

NAGBALLIGI TI US ITI DAKES A GANDAT NA. SINAKUP NA TI
IRAQ. NGEM KALPASAN TI MANO A BULAN, AWAN MET TI
MABIROKAN NGA ARMAS PARA ITI NASAKNAP A PANAGPATAY.

ADDA LAENG SA DITOY.
SIGURADOAK.

NAGULBOD NI BUSH. ITI AKTUAL, AWAN TI ARMAS TI
IRAQ PARA ITI NASAKNAP A PANAGPATAY. PAMBAR
LAENG NI BUSH DAYTOY TAPNO SAKUPEN KEN
GUNDAWAYAN TI IRAQ A NABAKNANG ITI LANGIS.

RINAWT NA TI IRAQ TAPNO MAKAIPIESTO
ITI MAYSA NGA ASO-ASO A GOBYERNO
SADIAY. ITI KASTA, MATUNGPAL TI AMIN
NGA IDIKTAR TI US ITI IRAQ.

KAADUAN KADAGITI UMILI ITI INTERO
A LUBONG KET SUMUPSUPIAT ITI PANANGGUBAT TI US ITI
IRAQ. NGEM GAPH ITI TODO SUPORTA NI GMA...

MANGTEDAK KENNI GMA TI 30,000
RIPLE, \$30 MILYON PARA ITI TREYNING KEN
ARMAS DAGITI TROPA A PANGKOMANDO,
33 HELIKOPTER, \$10 MILYON PARA ITI
KAMPANYA LABAN ITI TERORISMO, KOPY.

TAPNO MAISIGURADOK TI
KONTROL KO ITI PILIPINAS.

HAR! HAR! HAR!

ADDA MANEN MAHSAR KO LABAN ITI NPA,
MILF, KEN DADDUMA PAY A KABUSOR TI
GOBYERNO. MAYAT GAYAM TI ASO-ASO!

SUPPIATEN TI NAKAGUGURA
A KINAASO-ASO NI GMA!
SUPPIATEN TI AGTULTULOY A TERORISMO
TI US NGA NUMERO UNO A TERORISTA ITI
INTERO A LUBONG. KAYAT TI US NGA
ISIGURADO TI MILITAR A PRESENSYA NA ITI
ABAGATAN A DAYA NGA ASIA.